

**AZ ENERGETIKAI ÁLLANDÓ VÁLASZTOTTBÍRÓSÁG
ELJÁRÁSI SZABÁLYZATA**

2009. február 16.

TARTALOMJEGYZÉK

MINTAKLAUZULA:	3
I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	4
1. § A Választottbíróság hatásköre.....	4
2. § A választottbírók.....	5
3. § A Választottbíróság székhelye és a tárgyalások helye.....	5
4. § Beadványok.....	5
5. § Az eljárás nyelve.....	6
6. § A választottbíróági eljárás időtartama.....	6
7. § Az iratok megküldése és kézbesítése.....	6
8. § A felek képviselője.....	7
9. § Az alkalmazandó jog.....	7
10. § A Választottbíróság határozatának bizalmas kezelése.....	7
11. § Lemondás a szabályzat megsértése miatti panaszjogról.....	7
II. A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ELJÁRÁS	8
12. Az eljárás.....	8
13. § A választottbírók kijelölése.....	8
14. § Kifogás a választottbírók vagy az elnök személyével szemben.....	9
15. § A választottbírói (elnöki) tisztség megszűnése.....	9
16. § A választottbíróági eljárás megindítása.....	10
17. § A keresetlevél kellékei.....	10
18. § A perérték.....	11
19. § A keresetlevél hiányainak pótlása.....	11
20. § Az alperes válaszirata.....	11
21. § A kereset vagy védekezés módosítása.....	12
22. § Az eljáró tanács megalakulása.....	12
23. § A tárgyalás választottbírói előkészítése.....	12
24. § Idézés a tárgyalásra.....	12
25. § Változás a felek személyében, beavatkozás az eljárásba.....	12
26. § Jelenlét a tárgyaláson.....	13
27. § A felek részvétele.....	13
28. § Az ügy elbírálása szóbeli tárgyaláson kívül.....	13
29. § A viszontkereset és a beszámítási kifogás.....	13
30. § Bizonyítékok.....	13
31. § A tárgyalás elhalasztása és az eljárás felfüggesztése.....	14
32. § A választottbíróági tárgyalás jegyzőkönyve.....	15
33. § Az eljárás befejezése.....	15
34. § Az ítélethozatal.....	15
35. § A választottbíróági ítélet tartalma.....	16
36. § Az ítélet kihirdetése.....	16
37. § A választottbíróági ítélet kiegészítése, kijavítása és értelmezése.....	16
38. § A választottbíróági ítélet végrehajtása.....	17
39. § Az eljárás megszüntetése ítélet hozatala nélkül.....	17

MINTAKLAUZULA:

"Bármely vita eldöntésére, amely a jelen szerződésből vagy azzal összefüggésben, annak megszegésével, megszűnésével, érvényességével vagy értelmezésével kapcsolatban keletkezik, a felek alávetik magukat az Energetikai Állandó Választottbírószág kizárólagos eljárásának és döntésének azzal, hogy a Választottbírószág a saját Eljárási Szabályzata szerint jár el."

A felek a továbbiakkal egészíthetik ki a fenti klauzulát:

- a) Az eljáró választottbíró(k) száma: ● (egy, három).
- b) Az eljárás során a ● (magyar, német, angol, orosz) nyelvet kell alkalmazni.
- c) Az eljárás helye: ●

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.§ A Választottbíróság hatásköre

(1) A Választottbíróság hatáskörébe tartozik minden olyan jogvita eldöntése, amelyben

a) legalább a felek egyike gazdasági tevékenységgel hivatásszerűen foglalkozó, a Magyar Energia Hivatal (a továbbiakban: Hivatal), vagy más megfelelő külföldi hatóság által kiadott engedéllyel rendelkező természetes vagy jogi személy, s a jogvita e tevékenységével kapcsolatos, és

b) a felek az eljárás tárgyáról szabadon rendelkezhetnek, és

c) a Választottbíróság hatáskörét választottbírósági szerződésben kikötötték.

(2) A választottbírósági szerződés a felek megállapodása, amely szerint meghatározott, akár szerződéses, akár szerződésen kívül keletkezett vagy keletkező vitájukat Választottbíróság elé terjesztik. A választottbírósági szerződés más szerződés részeként, vagy önálló szerződésként köthető. A választottbírósági szerződést írásba kell foglalni. Írásbeli alakban létrejött szerződésnek kell tekinteni a levélváltás, a faxváltás vagy elektronikus üzenetek útján történt üzenetváltás, továbbá egyéb, a felek akaratát tartósan rögzítő eszközön történt nyilatkozatváltás útján létrejött megállapodást. Írásban létrejött választottbírósági szerződésnek kell tekinteni azt is, ha az egyik fél keresetlevélben állítja, a másik fél pedig válasziratában nem tagadja, hogy köztük választottbírósági szerződés jött létre. Választottbírósági szerződésnek minősül az írásban megkötött szerződésben, választottbírósági kikötést tartalmazó iratra való hivatkozás azzal, hogy az abban foglalt kikötés a szerződés részét alkotja.

(3) Nem áll ellentétben a Választottbíróság hatáskörének a kikötésével és nem jelent arról való lemondást, ha valamelyik fél ideiglenes vagy biztosítási intézkedés elrendelése végett a rendes bírósághoz fordul. Ilyen kérelem benyújtásáról, illetve a kérelem alapján hozott határozatokról a fél köteles a Választottbíróságot haladéktalanul tájékoztatni.

(4) A Választottbíróság saját hatáskörének fennállását hivatalból vizsgálja. A Választottbíróság hatásköre kiterjed a saját hatáskörének fennállásáról vagy hiányáról szóló döntésre, valamint a választottbírósági megállapodás létezését vagy érvényességét illető kifogás elbírálására. Ebből a célból a szerződés részét képező választottbírósági megállapodást úgy kell tekinteni, mint a szerződés egyéb kikötéseitől független megállapodást. A Választottbíróság olyan döntése, amely szerint a szerződés nem jött létre, érvénytelen, nem vonja ipso iure maga után a választottbírósági megállapodás érvénytelenségét.

(5) A Választottbíróság hatáskörét érintő minden kifogást legkésőbb az első válaszirat előterjesztésével egyidejűleg kell megtenni. Az a tény, hogy a fél választottbíróként jelölt, nem zárja el attól, hogy egyidejűleg a Választottbíróság hatáskörével kapcsolatos kifogást terjesszen elő.

(6) A Választottbíróság a hatásköre ellen benyújtott hatásköri kifogásokat általában előzetes kérdésként külön bírálja el. A Választottbíróság azonban jogosult arra is, hogy az eljárást lefolytassa és a kifogás felől csak az ügyet eldöntő határozatában rendelkezék.

(7) A felek megállapodhatnak, hogy a választottbíróság az eljárást a választottbírósági eljárás megkezdésekor hatályos változatú UNCITRAL Mintaszabályzata (Model Rules) alapján folytassa le. Ebben az esetben a jelen Eljárási Szabályzat rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

2. § A választottbírók

(1) Választottbírónak a választottbírói névjegyzékben szereplő, valamint minden akár magyar, akár külföldi állampolgár jelölhető, aki

- írásban nyilatkozatot tesz a Választottbírósnak, hogy vállalja a jelen Eljárási Szabályzat szerinti választottbírói tevékenységet,
- független, valamint pártatlan és erről írásban nyilatkozatot tesz a Választottbírósnak,
- a Választottbírósnak hatáskörébe tartozó vita elbírálásához szükséges magas fokú jogi, gazdasági, energetikai, vagy egyéb szakmai ismeretekkel,
- valamint adott esetben a szükséges nyelvtudással rendelkezik és
- a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. tv. 12. §-ban, vagy a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. Törvény 169. § (5) bekezdésében felsorolt kizáró körülmények alá nem esik.

(2) Kötelezettségeik teljesítése során a választottbírók függetlenek és pártatlanok, nem képviselői a feleknek. Eljárásuk során utasítást nem fogadhatnak el, teljes titoktartásra kötelezettek a teendőik ellátása során tudomásukra jutott körülmények tekintetében, az eljárás befejezése után is. Sem folyamatban lévő, sem befejezett ügyekről semmilyen felvilágosítást nem adhatnak, nyilatkozatot sem tehetnek.

(3) Az egyes ügyekben vagy három választottbíróból álló tanács, vagy egyesbíró jár el. A tanács megalakulása vagy az egyesbíró kijelölése a jelen Eljárási Szabályzat rendelkezései szerint történik. Az eljáró egyesbíró funkciói megegyeznek a három tagú tanács funkcióival.

(4) A Választottbírósnak elnöke és elnöksége tagjai a névjegyzékben szereplő többi választottbíróval azonos módon és feltételekkel választható az eljáró tanács elnökének vagy választottbírójának. Ilyenkor azonban - a konkrét ügygel összefüggésben - nem láthatja el a jelen Eljárási Szabályzattól reá háruló feladatokat és nem gyakorolhatja elnöki vagy elnökségi tagi jogosítványait.

3. § A Választottbírósnak székhelye és a tárgyalások helye

(1) A Választottbírósnak székhelye: Budapest.

(2) A tárgyalások helye: Budapest. Az eljáró tanács saját döntése alapján, indokolt esetben más helyen is tarthat tárgyalást.

4. § Beadványok

(1) A választottbírósnak eljárási eljárás megindításával és lefolytatásával kapcsolatos valamennyi beadványt annyi példányban kell benyújtani, hogy minden félnek, illetve beavatkozónak jusson egy-egy példány, magának a Választottbírósnak pedig négy példány.

(2) Az (1) bekezdésben említett beadványokat azon a nyelven kell benyújtani, amelyet a felek az eljárás nyelveként megállapítottak /5. § (1) bek./.

(3) Ilyen megállapodás hiányában a beadványokat magyar, német, orosz vagy angol nyelven kell benyújtani addig az időpontig, amíg az eljárás nyelvét az eljáró választottbírósnak eljárási tanácsa a 5. §. szerint meg nem állapítja.

(4) A Választottbíróság Titkársága ugyancsak a jelen szakasz (3) bekezdése szerinti nyelvek valamelyikén levelez a felekkel mindaddig, míg az eljáró tanács az eljárás nyelvét - esetleg ettől eltérően - nem állapítja meg.

(5) A felek kötelesek a Választottbírósághoz benyújtott beadványaikat egyidejűleg a többi félnek is, az elküldést bizonyítható módon megküldeni.

5. § Az eljárás nyelve

(1) A választottbírósági eljárásban a felek szabadon megállapodhatnak az eljárás nyelvében, ha az adott nyelvű eljárás feltételei egyébként biztosíthatóak.

(2) A felek megállapodása hiányában az eljárás nyelvét az adott ügy összes körülményére, különösen a felek közötti szerződés, valamint az alkalmazandó jog nyelvére tekintettel az eljáró tanács állapítja meg.

(3) A tárgyalásról felvett jegyzőkönyv, valamint az eljárás során hozott határozatok az eljárás nyelvén készülnek.

6. § A választottbírósági eljárás időtartama

A Választottbíróság az eljárást lehetőség szerint a tanács megalakulásától számított öt hónapon belül befejezi.

7. § Az iratok megküldése és kézbesítése

(1) A beadványokat és az ügy iratait a feleknek a Titkárság küldi meg, a felek által megjelölt kézbesítési címre.

(2) A keresetlevelet, a válasziratot, a felek további beadványait, az idézést, a Választottbíróság határozatait a Titkárság tértivevényes ajánlott levéllel küldi meg.

(3) Más iratokat ajánlott levéllel vagy fax vagy e-mail útján is továbbíthat a Titkárság.

(4) A jelen §-ban említett iratok bármelyike személyesen is kézbesíthető a félnek elismervény ellenében.

(5) Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, bármely írásbeli közlést azon a napon kell átvettnek tekinteni, amikor

a) azt a címzettnek személyesen átadták, vagy

b) azt a székhelyére, telephelyére vagy lakóhelyére (a továbbiakban együtt: székhelyére), szokásos tartózkodási helyre vagy postai címére kézbesítették.

(6) A küldeményt belföldi címzett esetében az elküldéstől számított nyolcadik, külföldi címzett esetében pedig a tizenötödik napon akkor is kézbesítettnek kell tekinteni, ha az írásbeli közlést ajánlott levélben, vagy bármilyen, a kézbesítés megkísérlését bizonyító módon a címzett bejegyzett székhelyére, szokásos tartózkodási helyére elküldték.

8. § A felek képviselete

(1) A felek a választottbíróági eljárásban közvetlenül vagy megfelelően meghatalmazott képviselőik útján vehetnek részt.

(2) A fél saját belátása szerint választja meg képviselőjét, aki magyar vagy külföldi természetes vagy jogi személy is lehet.

(3) A Választottbíróóság által közzétett névjegyzékben szereplő választottbírók, valamint a Hivatal alkalmazottai az ezen intézmény előtt folyó eljárásban jogi képviseletet nem láthatnak el. Az említett névjegyzékben nem szereplő, de valamelyik fél által bíróvá választott személy e tevékenység ellátásának időtartama alatt, továbbá a választottbírói tisztség megszűnésétől számított egy éven belül ugyancsak nem láthat el e Választottbíróóság előtt jogi képviseletet.

9. § Az alkalmazandó jog

(1) Az eljáró tanács, ill. az egyesbíró (a továbbiakban: az eljáró tanács) a felek által kikötött jogot alkalmazza. Külföldi jog alkalmazásának korlátja a magyar közrend. Az adott jogrendszer kikötését úgy kell értelmezni, hogy a kikötés közvetlenül az adott állam anyagi jogára és nem kollíziós normáira utal.

(2) A felek kikötése hiányában az eljáró tanács azt a jogot alkalmazza, amelyet nemzetközi szerződés vagy ennek hiányában a magyar nemzetközi magánjog szabályai szerint alkalmazandónak tart.

(3) Az eljáró tanács méltányosság alapján (*ex aequo et bono*) vagy baráti közvetítőként (*amiable compositeur*) csak akkor dönthet, ha a felek erre kifejezetten felhatalmazták.

10. § A Választottbíróóság határozatának bizalmas kezelése

(1) A Választottbíróóság a folyamatban lévő eljárásokról és meghozott határozatairól, vagy azok tartalmáról tájékoztatást, ismertetést nem adhat.

(2) Jogi gyűjteményekben, szakfolyóiratokban a Választottbíróóság határozatai csak a Választottbíróóság elnökének engedélyével és csak úgy tehetők közzé, hogy annak során a felek érdekei ne szenvedjenek sérelmet, a felek neve, a szolgáltatás fajtája, ellenértéke vagy ezek bármelyike csak mindkét fél kifejezett beleegyezése esetén szerepelhet a közzététel során.

11. § Lemondás a szabályzat megsértése miatti panaszjogról

Azt a felet, aki tudja, hogy a jelen Szabályzat valamely kikötését vagy előírását nem tartották be és az eljárásban továbbra is részt vesz anélkül, hogy a kikötéstől vagy előírástól való eltérés miatti tiltakozását haladéktalanul bejelentené, úgy kell tekinteni, mint aki a tiltakozási jogáról lemondott.

II. A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ELJÁRÁS

12. § Az eljárás

(1) Az Eljárási Szabályzatban nem szabályozott eljárási kérdések tekintetében – a felek egybehangzó rendelkezése hiányában – az eljáró tanács saját belátása szerint jár el, figyelembe véve a felek közötti jogviszony hazai vagy nemzetközi jellegének megfelelő általános eljárási elveket.

(2) Az eljárás során tiszteletben kell tartani a felek egyenlőségének, egyenlő elbánásának az elvét, valamint minden félnek azt a jogát, hogy a választottbírói eljárás anyagát, a többi fél beadványait, az általuk előterjesztett bizonyítékokat, az eljáró tanács által foganatosított eljárási cselekményeket megismerhesse és álláspontját a választottbírói eljárás során szóban és írásban kifejtthesse.

(3) Az eljáró tanács az eljárás folyamán törekszik a felek közötti vita békés rendezésére (egyezség).

13. § A választottbírók kijelölése

(1) Minden fél maga jogosult választottbírókat jelölni. A Választottbírói tanács általában háromtagú tanácsban jár el, amelybe mindegyik fél jelöl egy-egy választottbírókat, akik megválasztják a tanács elnökét. Ha a kijelölt választottbírók a választottbírói névjegyzékben nem szereplő személyt választanak az eljáró tanács elnökéül, e tényt – a választás indokaival együtt – be kell jelenteniük a Választottbírói tanács elnökének. Több felperes vagy több alperes esetén a felperesek illetve az alperesek együtt jelölnek egy-egy választottbírókat. A fél kérheti, hogy helyette a Választottbírói tanács elnöksége jelöljön választottbírókat.

(2) A felperes keresetében jelöli meg a választottbírókat. Az alperes a kereset kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles választottbírókat jelölni abban az esetben is, ha a Választottbírói tanács hatáskörével szemben kifogással él, és akkor is, ha védekező iratát csak később nyújtja be.

(3) A felek megállapodhatnak, hogy ügyüket egyesbíró bírálja el.

(4) Amennyiben a felperes keresetében választottbírókat nem jelölt és nem kérte, hogy helyette a Választottbírói tanács jelöljön választottbírókat, a Választottbírói tanács hiánypótlásra szólítja fel. Ha a felperes a hiánypótlásra vonatkozó felhívásnak a Választottbírói tanács által megállapított határidőn belül nem tesz eleget, úgy a Választottbírói tanács az eljárást megszünteti. Amennyiben az alperes a kereset kézhezvételétől számított harminc napon belül nem jelöl választottbírókat, a Választottbírói tanács tizenöt napos póthatáridőt tűz ki és ennek eredménytelen eltelte után az alperes helyett maga jelöl választottbírókat. Ugyanígy jár el a Választottbírói tanács, ha a felek által megjelölt választottbírók a tanács elnökét tizenöt napon belül - amennyiben pedig külföldi lakóhelyű választottbíró is szerepel: harminc napon belül - nem választják meg.

(5) A külföldi lakóhelyű választottbíró kijelölése csak akkor érvényes, ha az öt jelölő fél a külföldi lakóhelyű bírói tartózkodási és utazási költségeit a Választottbírói tanács által megszabott határidőn belül megjelölegezi. Ennek elmulasztása esetén a jelen szakasz (4) bekezdésében foglaltak irányadóak.

(6) Amennyiben a felek által jelölt választottbírók bármelyike vagy a választottbírók által választott elnök a választottbírói vagy elnöki tiszt ellátását nem vállalja, vagy abban bármely okból akadályozva van, a Választottbírói tanács a felet - amennyiben pótválasztottbírókat nem jelölt - új választottbíró kijelölésére hívja fel tizenöt napos határidővel, illetve ugyanilyen határidővel hívja fel a választottbírókat az elnök

megválasztására. A határidő eredménytelen eltelte esetén a választottbírót, ill. az elnököt a Választottbíróság elnöksége jelöli ki.

(7) Amennyiben több felperes vagy több alperes a közösen jelölendő választottbíró személyében nem tud megállapodni, a felek helyett a választottbírót a Választottbíróság elnöksége jelöli ki.

(8) A Választottbíróság választottbírót vagy elnököt csak a névjegyzékből jelölhet.

14. § Kifogás a választottbírók vagy az elnök személyével szemben

(1) A felek eltérő megállapodásának hiányában állampolgársága vagy nemzetisége miatt senki sem zárható el attól, hogy választottbíróként vagy elnökként eljárjon.

(2) A fél kifogással élhet a választottbíró vagy a tanács elnöke személye ellen, ha olyan körülmények állnak fenn, amelyek jogos kétséget ébresztenek pártatlansága vagy függetlensége tekintetében, vagy ha nem rendelkezik a felek megállapodása szerinti szakképzettséggel vagy más tulajdonsággal. A fél az általa kijelölt választottbíró ellen csak olyan okokból élhet kifogással, amelyek a kijelölést követően váltak előtte ismertté.

(3) A választottbíró, ill. a tanács elnöke köteles az eljáró tanács többi tagjának és a feleknek, az egyesbíró pedig a Választottbíróság elnökének és a feleknek haladéktalanul bejelenteni, ha olyan körülmény jut tudomására, amely függetlenségével és pártatlanságával nem áll összhangban.

(4) A fél által bejelentett kifogás vagy a választottbíró, illetve az eljáró tanács elnöke által tett bejelentés ügyében az eljáró tanács többi tagja határoz. Amennyiben nem tudnak megegyezésre jutni, vagy ha két választottbíró, illetőleg az egyesbíró ellen jelentettek be kifogást, a kifogás tárgyában a Választottbíróság elnöksége dönt. Ugyanígy az elnökség bírálja el a tanács megalakulása előtt benyújtott kifogást.

(5) Amennyiben a kifogás vagy a bejelentés ügyében helyt adó határozat születik, az új választottbírót, elnököt vagy egyesbírókat a jelen Eljárási Szabályzat szerint kell megválasztani vagy kijelölni. Az eljáró tanács a fél kérelmére vagy hivatalból dönt abban a kérdésben, hogy a tárgyalás korábbi részét meg kell-e ismételni.

(6) A kifogást az eljáró tanács összetételéről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül kell előterjeszteni. Az eljárás későbbi szakaszában kizárási indítvány csak akkor terjeszthető elő, ha a (2) bekezdésben írt körülmények később állnak be, azonban azt ilyen esetben is csak a körülménynek a fél tudomására jutásától számított 15 napon belül lehet előterjeszteni. Nem lehet azonban kizárási indítványt előterjeszteni a tárgyalás berekesztését követően.

15. § A választottbírói (elnöki) tisztség megszűnése

(1) Az eljárás befejezésével – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – a választottbírói (elnöki) tisztség megszűnik.

(2) Ugyancsak megszűnik a választottbírói (elnöki) tisztség a Vbt. 21.§. (1), (2) és 19.§.(3) bekezdéseiben meghatározott, vagy más, törvényben meghatározott esetben. Abban a kérdésben, hogy a választottbíró kellő időben eljár vagy nem járt el, a választottbíróság elnöksége dönt.

(3) Megszűnik a választottbírói (elnöki) tisztség, ha a jelen Szabályzatban szabályozott eljárás során a kizárási indítványnak helyt adtak.

(4) A választottbírói (elnöki) tisztség megszűnése esetén a jelen Szabályzat rendelkezéseinek megfelelően új választottbírókat kell kijelölni, illetőleg új elnököket választani. A fél által jelölt választottbíró kiesése az eljáró tanács korábban megválasztott elnöke tisztségében megmaradását nem érinti.

(5) Az ítélet meghozatalában részt vett választottbíró (elnök) köteles azonban külön díjazás nélkül, az ítélet kiegészítésével, illetőleg kijavításával kapcsolatos eljárásban részt venni.

(6) Ha az eljárás során akár a fél (vagy helyette a Választottbíróság elnöke) által jelölt bíró, akár az eljáró tanács elnöke személyében változás történt, a honoráriumnak az ugyanazon bírói tisztet ellátó személyek közötti megosztásáról és annak mértékéről, a Választottbíróság elnöksége dönt.

16. § A választottbírói eljárás megindítása

(1) A választottbírói eljárás a keresetlevélnek a Választottbíróság Titkárságához történő benyújtásával indul meg.

(2) A keresetlevél benyújtásának napja:

A Választottbíróság Titkárságán történt beadás napja vagy postai úton történő továbbítás esetén a Titkársághoz történő beérkezés (érkeztetési bélyegző) napja.

(3) A keresetlevelet – a Választottbíróság Titkárságához történő benyújtásával egyidejűleg – a felperes köteles az alperes(ek)nek is ajánlottan, tértivevényrel megküldeni, valamint a Díjszabályzat mellékletében meghatározott összegű regisztrációs díjat a Választottbíróság számlájára átutalni, és az ezekről szóló igazolások másolatát a Választottbíróság Titkárságának megküldeni.

17. § A keresetlevél kellékei

(1) A keresetlevélnek tartalmaznia kell:

- a) a felek pontos nevét és címét, oly módon megjelölve, ami az összetéveszthetőséget kizárja,
- b) a Választottbíróság hatáskörének megalapozásául szolgáló adatokat,
- c) a felperes kereseti kérelmét,
- d) a kereset jogalapját és azoknak a tényeknek a kifejtését, amelyekre a felperes kereseti követelését alapítja, valamint a bizonyítékokra való hivatkozást,
- e) a perértéket,
- f) a felperes által jelölt választottbíró családi és utónevét vagy arra irányuló kérelmet, hogy a Választottbíróság jelölje ki a választottbírókat,
- g) a keresetlevélhez mellékelte iratok felsorolását,
- h) a felperes cégszerű aláírását, vagy meghatalmazással igazolt jogi képviselőjének aláírását, valamint peres felek cégkivonatait vagy hatályos joguk szerint az ennek megfelelő okiratot.

(2) A Titkárság által közölt választottbírói díjelőleget a felperes köteles a Választottbíróságnak az értesítésben megjelölt bankszámlájára az abban megjelölt határidőben befizetni. A befizetés az eljárás megindításának előfeltétele.

18. § A perérték

(1) A perértéket meghatározza:

- a) pénzkövetelés iránti kereseteknél: a követelt összeg,
- b) vagyontárgy kiadása iránti kereseteknél: a követelt vagyontárgy értéke,
- c) megállapítás, valamint meghatározott cselekmény, vagy cselekménytől való tartózkodás iránti kereseteknél: a jogviszony tárgyának értéke, ami általában azon összeg, amit a felperes elfogad az alperessel szemben támasztott követelése kiegyenlítéseként,
- d) bérleti szerződéssel, vagy más tartós, időszakos szolgáltatással kapcsolatos kereseteknél: egyévi bérleti, vagy szerződési díj összege,
- e) más ügyekben a tanács által megállapított összeg.

(2) A perérték megállapításánál a kereset benyújtásakor fennállott, járulékok nélkül számított érték az irányadó.

(3) Több követelés iránti kereset esetén külön kell megállapítani az egyes követelések értékét. A perértéket ilyenkor valamennyi követelés együttes összege határozza meg.

(4) A felperesnek keresetlevelében a perértéket abban az esetben is fel kell tüntetnie, ha kereseti követelése vagy annak valamely része nem pénzkövetelés jellegű.

(5) Ha a felperes nem tüntette fel vagy helytelenül tüntette fel a perértéket, a Választottbíróság hivatalból vagy az alperes kérelmére a rendelkezésre álló adatok alapján határozza meg a perértéket.

19. § A keresetlevél hiányainak pótlása

(1) Ha a Választottbíróság megállapítása szerint a keresetlevél nem felel meg a jelen Eljárási Szabályzatban foglalt követelményeknek, megfelelő határidő tűzése mellett felszólítja a felperest a megállapított hiányok pótlására. A hiányok pótlására a felperesnek megszabott határidő nem haladhatja meg a felszólítás kézhezvételétől számított 30 napot.

(2) Abban az esetben, ha a felperes a keresetlevél hiányainak pótlására történt felhívást figyelmen kívül hagyja, a Választottbíróság elnöksége végzéssel megszünteti az eljárást.

20. § Az alperes válaszirata

(1) A keresetlevél kézhezvételéről a Titkárság értesíti az alperest és megküldi neki a keresetlevél, valamint mellékletei egyik példányát, továbbá a választottbírók névjegyzékét.

(2) A Titkárság egyúttal felhívja az alperest, hogy a keresetlevél kézbesítésétől számított 30 napon belül terjessze elő válasziratát a megfelelő bizonyítékokkal alátámasztva. A felperes indokolt kérésére a Választottbíróság elnöke ezt a határidőt legfeljebb 15 napra rövidítheti, amennyiben az ügy körülményei ezt indokolják. Az alperes kérésére a válaszirat benyújtására szabott határidő legfeljebb újabb 15 nappal meghosszabbítható, a felperes egyidejű értesítése mellett. A válaszirat tartalmára értelemszerűen vonatkoznak a keresetlevél tartalmára vonatkozó rendelkezések.

(3) Amennyiben az alperes válasziratát a Választottbíróság által meghosszabbított határidőben sem terjeszti elő, az eljáró tanács határozatát a rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján hozhatja meg.

(4) Az alperes a válaszirat előterjesztésére a (2) bekezdés szerint eredetileg szabott határidőn belül mindenképpen köteles választottbírót jelölni vagy kérelmet előterjeszteni aziránt, hogy helyette a Választottbíróság elnöke jelöljön választottbírót. A jelölés és a kérelem benyújtásának elmaradása esetén a Választottbíróság elnöksége a választottbírót saját belátása szerint hivatalból jelöli ki.

21. § A kereset vagy védekezés módosítása

A választottbírósági eljárás folyamán az eljárás berekesztéséig a fél módosíthatja, vagy kiegészítheti keresetét, illetve védekezését oly mértékben, hogy az ne ütközzön a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe és ne vezessen az eljárás indokolatlan elhúzódásához.

22. § Az eljáró tanács megalakulása

(1) A felek által vagy a Választottbíróság által kijelölt választottbírók megválasztják az eljáró tanács elnökét, a 13 §-ban foglaltaknak megfelelően.

(2) Az eljáró tanács megalakulásától kezdve a választottbírósági eljárás lefolytatásához szükséges intézkedéseket az eljáró tanács teszi meg, ehhez a Titkárság segítségét veheti igénybe.

(3) Az eljáró tanács elnöke – hacsak a felek ezt kifejezetten ki nem zárták – jogosult saját hatáskörében megtenni az ügy érdemi eldöntését nem befolyásoló eljárási intézkedéseket (pl. nyilatkozatok, iratok benyújtására megállapított határidő ésszerű módosítása, a mulasztó fél, vagy felek felhívása eljárási kötelezettségeik teljesítésére).

23. § A tárgyalás választottbírói előkészítése

(1) Az eljáró tanács ellenőrzi a tárgyalás előkészítése érdekében tett intézkedéseket és szükség esetén további előkészítő cselekményeket foganatosít, így egyebek között felhívja a feleket írásbeli nyilatkozatok, bizonyítékok és egyéb kiegészítő iratok betérjesztésére. Az eljáró tanács dönti el, hogy a felek a keresetlevélen és a válasziraton kívül milyen további beadványokat kötelesek vagy jogosultak benyújtani, és megszabja ezek benyújtási határidejét is.

(2) Amennyiben a fél az (1) bekezdés szerinti felhívásnak az eljáró tanács által megszabott határidőn belül nem tesz eleget, úgy az eljáró tanács határozatát a rendelkezésre álló iratok alapján hozhatja meg.

24. § Idézés a tárgyalásra

A választottbírósági tárgyalás időpontjáról és helyéről a feleket idézés útján kell értesíteni. Az idézést akként kell kiküldeni, hogy mindegyik félnek legalább 15 nap álljon rendelkezésére a tárgyalásra történő felkészülés céljára.

25. § Változás a felek személyében, beavatkozás az eljárásba

(1) Ha az eljáró tanács úgy ítéli meg, hogy a fél jogutódjára – amennyiben az eljárás alapját képező jogviszonyban jogutódlás következik be - a választottbírósági szerződés (kikötés) hatálya kiterjed, a jogutód az eljárásban a továbbiakban a jogelő helyett mint fél járhat el. Ebben az esetben – ha az

lehetséges vagy szükséges – a jogelődöt az eljárásból el kell bocsátani, őt érintően az eljárást meg kell szüntetni.

(2) A felperesi jogutód az eljárásban részt vehet, az alperesi jogutódra a felperes keresetét kiterjesztheti. A felperesi jogutód eljárásba bocsátkozásához a felperes írásbeli hozzájárulása, az alperesi jogutód eljárásba bocsátkozáshoz pedig mindkét fél írásos hozzájárulása szükséges. Hozzájárulásra nincs szükség, ha az eljárásba lépés azért történik, mert a jogelőd jogutódlással megszűnt, átalakult. A jogutódlást minden esetben igazolni kell.

(3) A jogelőd elbocsátásáig végzett eljárási cselekmények és az addig meghozott határozatok a jogutóddal szemben is hatályosak.

(4) Akinek jogi érdeke fűződik ahhoz, hogy a választottbírószági eljárás miként dőljön el, az azonos érdekelttségű fél pernyertességének előmozdítása végett a perbe beavatkozhat. A beavatkozás megengedettségeről az eljáró tanács végzéssel határoz. A beavatkozást az eljáró tanács csak akkor engedheti meg, ha ahhoz minden fél beleegyezését adja.

26. § Jelenlét a tárgyaláson

A tárgyalás nem nyilvános. A tárgyaláson az eljáró tanács elnökén, tagjain, a feleken, a felek képviselőjén, a beavatkozón, a beavatkozó képviselőjén, a jegyzőkönyvvezetőn, a tolmácson és esetenként a szakértőn és a tanúkon, valamint a választottbírószág elnökén kívül csak olyan személy lehet jelen, akinek a jelenlétéhez mind az eljáró tanács, mind pedig minden fél hozzájárult. A felek, illetve beavatkozók részéről a tárgyaláson jelen levő valamennyi személy nevét a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

27. § A felek részvétele

A választottbírószági tárgyalás megtartható a tárgyalás időpontjáról és helyéről szabályszerűen értesített fél távollétében is.

28. § Az ügy elbírálása szóbeli tárgyaláson kívül

A felek együttes írásos bejelentéssel kérhetik, hogy az eljáró tanács szóbeli tárgyalás tartása nélkül, az iratok alapján határozzon az ügyben. Az eljáró tanács ilyen esetben is kitűzheti az ügyet szóbeli tárgyalásra, ha az ügy elbírálásához ezt szükségesnek tartja.

29. § A viszontkereset és a beszámítási kifogás

(1) Az alperes az alapkereset tárgyában megtartott szóbeli tárgyalás berekesztéséig viszontkeresetet terjeszthet elő, amennyiben a Választottbírószágnak a viszontkereset elbírálására hatásköre van.

(2) A viszontkeresetre ugyanazok a rendelkezések vonatkoznak, mint az alapkeresetre.

(3) Az alperes jogosult beszámítási kifogást is előterjeszteni a felperessel szembeni lejárt és egynemű követeléseinek tekintetében, amennyiben ezen igények elbírálására a Választottbírószág hatásköre fennáll.

30. § Bizonyítékok

(1) A fél köteles bizonyítani azokat a körülményeket, amelyekre követelése vagy védekezése megalapozásául hivatkozik. Az eljáró tanács felszólíthatja a felet további bizonyítékok betérjesztésére,

elrendelheti szakértői vélemény beszerzését, bekérhet bizonyítékokat harmadik személyektől és elrendelheti tanúk kihallgatását.

(2) Az írásbeli bizonyítékot a fél eredetiben, vagy másolatban köteles előterjeszteni annyi példányban, hogy abból minden félnek egy-egy példány, az eljáró tanácsnak pedig négy példány jusson. Amennyiben az ügy elbírálása érdekében szükséges, az eljáró tanács elrendelheti, hogy a fél terjessze be az írásbeli bizonyítéknak a szerződés nyelvére vagy az eljárás nyelvére lefordított szövegét is.

(3) Amennyiben a fél az előírt bizonyítékot az eljáró tanács által előírt határidőre nem terjeszti be, az eljáró tanács határozatát a már rendelkezésére álló adatok és bizonyítékok alapján hozhatja meg.

(4) A bizonyítás módját az eljáró tanács állapítja meg. A választottbírók meggyőződésük szerint mérlegelik a bizonyítékokat.

(5) Az eljáró tanácsnak jogában áll egy, vagy több szakértőt kirendelni és kérni, hogy a szakértő adjon írásbeli véleményt az eljáró tanács által meghatározott kérdésekben. A szakértő feladatkörének meghatározásáról az eljáró tanács a feleket kirendelő végzésének másolatával köteles értesíteni.

(6) A felek kötelesek a szakértő részére minden lényeges tájékoztatást megadni és neki - megvizsgálás céljából - minden fontosabb okiratot vagy árut bemutatni, amelyre szüksége lehet. Minden olyan vitát, amely valamely fél és a szakértő között abban a kérdésben merült fel, hogy a szakértő jogosan követelt-e tájékoztatást vagy valaminek a bemutatását, döntésre az eljáró tanács elé kell utalnia.

(7) A szakvéleményt annak kézhezvétele után, a Választottbíróóság valamennyi félnek megküldi, lehetőséget biztosítva számukra, hogy a szakvéleménnyel kapcsolatos észrevételeiket megtegyék. Bármely fél jogosult minden olyan okiratot megtekinteni, amelyre a szakértő véleményét alapította.

(8) A szakvélemény benyújtása után a szakértőt tárgyaláson is meg lehet hallgatni, melyen a felek megjelenhetnek és a szakértőhöz kérdéseket intézhetnek. Erre a tárgyalásra bármelyik fél szakértő tanúkat állíthat elő a szóban forgó vitás kérdések bizonyítására.

(9) Szakértői bizonyítás elrendelése esetén az eljáró tanács végzésben kötelezi a feleket a szakértői díjak és költségek megelőlegezésére. A díj- és költségelőleget a felek általában fele-fele arányban fizetik be. Ha a díj- és költségelőleget valamelyik fél az eljáró tanács által kitűzött határidőig nem fizetné be, a reá eső díj- és költségelőleget a választottbíróóság felhívására a másik félnek kell befizetnie. Ha a díj- és költségelőleg be nem fizetése miatt a szakértői bizonyítás megghiúsul, az eljáró tanács az ügyben a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt.

(10) A szakértői díjak és költségek viseléséről az eljárást lezáró határozatában dönt az eljáró tanács.

31. § A tárgyalás elhalasztása és az eljárás felfüggesztése

(1) Az eljáró tanács szükség esetén a felek kérelmére vagy hivatalból végzéssel elhalaszthatja a tárgyalást.

(2) Az eljáró tanács az eljárást a felek közösen előterjesztett kérelmére vagy hivatalból meghatározott ideig, vagy meghatározott esemény bekövetkeztéig felfüggesztheti.

32. § A választottbíróági tárgyalás jegyzőkönyve

(1) A tárgyalásról az eljáró tanács jegyzőkönyvet készít, a jegyzőkönyvnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) a Választottbíróóság megnevezése,
- b) az ügy száma,
- c) a tárgyalás helye és időpontja,
- d) a peres felek, a beavatkozó és képviselőik megnevezése, perbeli állása,
- e) a tárgyaláson a felek részéről résztvevő személyek megnevezése,
- f) a felek részvételének vagy távolmaradásának megállapítása,
- g) a választottbírók, az elnök, a tanúk, a szakértők, a tolmács és a tárgyaláson résztvevő más személyek családi és utóneve,
- h) a tárgyalás menetének rövid leírása,
- i) a felek és a beavatkozó fontosabb nyilatkozatai,
- j) a tárgyalás elhalasztásának vagy az eljárás befejezésének indokaira való utalás,
- k) a választottbírók aláírása.

(2) A felek a jegyzőkönyvet megtekinthetik. A fél kérelmére az eljáró tanács végzéssel elrendelheti a jegyzőkönyv kijavítását vagy kiegészítését.

(3) A félnek kérelmére a jegyzőkönyvről másolatot kell adni. A felek kérhetik, hogy a jegyzőkönyvet részükre a Választottbíróóság aláírás nélkül, email útján küldje meg.

33. § Az eljárás befejezése

(1) Az eljáró tanács az eljárást ítélettel vagy végzéssel fejezi be.

(2) Ítéletet hoz az eljáró tanács abban az esetben, ha érdemben dönti el a jogvitát vagy a felek ítélet hozatalát kéri a közöttük létrejött egyezségnek megfelelően.

(3) Az eljáró tanács az eljárás befejezését megelőzően közbenső ítéletet vagy részítéletet is hozhat.

34. § Az ítélethozatal

(1) Ha az eljáró tanács a jogvita körülményeit megfelelően tisztázottnak tekinti, a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánítja, berekeszti az eljárást és határozatot hoz.

(2) Az ítéletet az eljáró tanács szavazattöbbséggel, zárt ülésen hozza. Ha nem alakul ki többségi vélemény, az eljáró tanács elnökének a véleménye szerint hozza meg ítéletét a Választottbíróóság.

35. § A választottbírósági ítélet tartalma

(1) A választottbírósági ítéletnek a következőket kell tartalmaznia:

- a) a Választottbíróság megnevezése,
- b) az ügy száma,
- c) az ítélethozatal helye és időpontja,
- d) a felek és az eljárásban részt vett más személyek megnevezése,
- e) a jogvita tárgya és az ügy körülményeinek rövid kifejtése,
- f) döntés a kereseti kérelmek, valamint a választottbírósági díjak és költségek, valamint a felek költségei tárgyában,
- g) az ítélet indokolása,
- h) a választottbírók, (az egyesbíró) az elnök családi és utóneve,
- i) a választottbírák aláírása.

(2) Amennyiben nem egyesbíró járt el, az ítélet érvényességének nem akadálya, ha azt csak két választottbíró írja alá, feltéve, hogy az ítéletben megindokolásra kerül, hogy a harmadik választottbíró miért nem írta alá az ítéletet, és ezt a körülményt az ítéleten a Választottbíróság elnöke igazolja.

(3) Az ítélethez a választottbíró írásos különvéleményt adhat, amit lezárt borítékban az ügy iratai között kell elhelyezni. A különvéleménybe, indokolt esetben, a Választottbíróság elnöke engedélyezhet betekintést.

(4) Ha az ítéletben nincs feltüntetve teljesítési határidő, azt 15 napon belül kell teljesíteni.

36. § Az ítélet kihirdetése

Az eljáró tanács írásba foglalt és indokolással ellátott ítéletét a szóbeli tárgyalás berekesztése után legkésőbb 30 napon belül írásban közli a felekkel. Amennyiben az eljáró tanácsban külföldi lakóhelyű választottbíró is részt vesz, a fenti határidő 45 nap.

37. § A választottbírósági ítélet kiegészítése, kijavítása és értelmezése

(1) A félnek a választottbírósági ítélet kézbesítésétől számított 30 napon belül előterjesztett kérelmére az eljáró tanács kiegészítő ítéletet hozhat abban az esetben, ha a választottbírósági ítélet nem tartalmaz döntést a felek valamennyi követelése tárgyában. Az ítélet kiegészítésére irányuló kérelmet meg kell küldeni az ellenérdekű félnek is, aki arra 15 napon belül észrevételt tehet. A kérelem tárgyában akkor kell tárgyalást tartani, ha ezt az ellenérdekű fél érdekeinek biztosítása indokolja.

(2) Az eljáró tanács a fél – legkésőbb a kézbesítéstől számított 30 napon belül előterjesztett – kérelmére vagy hivatalból végzéssel javítja ki a választottbírósági ítélet szövegében előforduló nyilvánvaló leírási hibákat vagy elírásokat, amelyek az ügy lényegét nem érintik, valamint a számítási hibákat. A fél kérelméről a másik felet értesíteni kell.

(3) A választottbírósági ítélet kiegészítésére vonatkozó ítélet vagy kijavítására vonatkozó végzés a kiegészített vagy kijavított ítélet részét alkotja. A választottbírósági ítélet kiegészítése vagy kijavítása kapcsán a felekre semmiféle költség nem róható.

(4) Az ítélet kiegészítésére, illetve kijavítására vonatkozó fenti rendelkezéseket, értelemszerűen, alkalmazni kell a közbenső, vagy részítélet, valamint az eljárást befejező végzés kiegészítésére, illetve kijavítására is.

(5) Az ítélet kézhezvételét követő 30 napon belül – a többi fél egyidejű értesítésével – felek bármelyike egy alkalommal kérheti az eljáró tanácsot, hogy az ítélet meghatározott része vagy pontja tekintetében adjon írásbeli értelmezést. Az értelmezésről az eljáró tanács végzésben határoz.

38. § A választottbírósági ítélet végrehajtása

A választottbírósági ítélet hatálya ugyanaz, mint a jogerős bírósági ítéleté. A Választottbíróság ítélete végleges és kötelező, az ellen sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálati eljárás kezdeményezésének nincs helye, a felek annak önként tartoznak eleget tenni. A végrehajtásra egyébként a végrehajtás helyén a bírósági határozatok végrehajtására vonatkozó jogszabályok irányadóak.

39. § Az eljárás megszüntetése ítélet hozatala nélkül

(1) Amennyiben az eljáró tanács az ügyben nem hoz ítéletet, az eljárást végzéssel fejezi be.

(2) Végzést hoz az eljáró tanács az eljárás megszüntetéséről abban az esetben, ha

- a) a felperes nem terjesztette elő vagy visszavonta keresetét, kivéve, ha az alperes ez ellen kifogással él és az eljáró tanács az ügy érdemi eldöntéséhez fűződő jogos érdekét elismeri, vagy
- b) a felek olyan egyezséget kötöttek, amely ítéletbe foglalását nem kérték, vagy
- c) a felek az eljárás megszüntetésében megállapodnak, vagy
- d) megállapítja saját hatáskörének hiányát, vagy
- e) a Választottbíróság úgy ítéli meg, hogy az eljárás folytatására bármely okból nincs szükség vagy az lehetetlen, különösen abban az esetben, ha újabb fél eljárásba vonása nélkül az ügy nem bírálható el és ez az újabb fél hatáskör hiánya vagy más ok miatt nem vonható be az eljárásba, vagy
- f) a jogelőd tekintetében, ha a jogutód perbe lépett és ha az egyébként lehetséges vagy szükséges.

(3) A végzésre értelemszerűen alkalmazandóak az ítéletre vonatkozó rendelkezések. Abban az esetben, ha az eljáró tanács még nem alakult meg, az eljárás befejezésére vonatkozó végzést a Választottbíróság elnöke hozza meg.